

А. В. Ковров

Одеська державна академія будівництва і архітектури

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ (ОДАБА) – заклад вищої освіти. Засн. 1930 як Одес. інститут інж. цивіл. та комунал. будівництва на базі інж.-буд. факультету Одес. політех. інституту, денного буд. факультету Одес. вечір. робочого інституту й архіт. факультету Одес. худож. інституту. Перший дир. – М. Міхєєв. 1930 були створ. 3 факультети: архітектурний (з архіт. і планувал. відділеннями); пром. та цивіл. будівництва (з відділ. конструювання та виконання робіт); сан.-тех. (з відділ. водопостачання та каналізації, опалення та вентиляції). Пізніше відкрито факультет міських шляхів сполучення (з відділ. шляхів і мостів). У довоєн. період на 18-ти каф. працювали 77 проф. і доцент, зокрема І. Андросов, Б. Ботук, М. Замечек, М. Зарембо-Владичанський, Г. Кобус, Б. Ніколаї, С. Соколовський, Ф. Троуп'янський, Т. Фраєрман. 1941 частину фахівців евакуювали на Сх. СРСР. 1944–70 ВНЗом керував П. Єременок. 1945–51 та 1957–94 – Одес. інж.-буд. інститут (ОІБІ); 1951–57 – Одес. гідротех. інститут; від 1994 – сучасна назва. 1946–47 був приєднаний Одес. інститут с.-г. будівництва. Заг. кількість студентів зросла до 542 осіб. 1951 замість колиш. факультетів були утвор. 2 нових: річк. гідротех. будівництва (декан М. Захаров) і мор. гідротех. будівництва (декан В. Мігулько). Невдовзі відкрито факультет пром. та цивіл. будівництва (декан О. Лопатто). Навч. процес забезпечували 25 каф., на яких працювали 88 викл., зокрема М. Замечек, Б. Ніколаї, В. Голубков, М. Крейн, Я. Нудельман. У 1950-х рр. навч. 3,7 тис. студентів. 1952 у м. Нова Каховка Херсон. обл. створ. вечірнє відділ. заг. тех. ф-ту. 1957 викладали 247 осіб. У тому ж році в ОІБІ функціонували 3 факультети (буд., гідротех., сан.-тех.) з денним, вечір. (Одеса і Нова Каховка) та заоч. відділеннями. На поч. 1960-х рр. побудовано новий навч.-лаборатор.

корпус, що став гол. корпусом. 1966 відкрито буд.-технол. ф-т, 1970 – архіт. ф-т, 1975 – факультет конструювання у пром. і цивіл. буд-ві. 1970–85 ректором був Г. Владиченко, 1985–2003 – Л. Мазуренко, 2004–14 – В. Дорофєєв. На поч. 1970-х рр. також діяли факультети у Новій Каховці та Миколаєві; на 38-ми каф. працювали 484 викл., з них 188 д-рів і канд. н.; навч. 10 тис. студентів. При ОІБІ створили першу в СРСР н.-д. лаб. експерим. проектування, в якій за участі студентів у 1970–80-х рр. виконано проекти реконструкції старих і спорудження нових навч.-лаборатор. корпусів і майстерень. У цей період побудовано нові багатопверх. корпуси архіт., гідротех. і сан.-тех. факультетів. Від 1973 здійснюють підготовку кадрів інж.-будівельників, архітекторів для зарубіж. країн (у 1980-х рр. навч. майже 400 студентів із 57-ми країн Європи, Азії, Африки, Лат. Америки). 1976 в ОІБІ почав функціонувати перший у системі ВНЗів СРСР Центр наук.-метод. роботи викладачів, підвищення їх пед. майстерності з використанням тех. засобів у навч. процесі. Розпочато навч. за новою спеціальністю – «Будівництво атомних і теплових електростанцій». Створ. музей історії інституту. У 1980-х рр. працювали В. Голубков, Г. Білорусов, М. Буришкін, О. Медведєва, І. Прокопович, М. Степанов та ін. 1991 ОІБІ був прийнятий до Європ. асоц. університетів (один із 4-х в Україні), а 1996 став чл. Міжнар. асоц. буд. ВНЗів. 1992 на факультеті пром. та цивіл. будівництва розпочато підготовку економістів і менеджерів для будівництва. Згодом створ. факультет економіки та упр. в буд-ві. У 2-й пол. 1990-х рр. на базі архіт. факультету створ. перший в Україні Архіт. інститут (дир. – В. Уреньов). 2009–13 видано понад 35 зб. наук. праць, 72 монографії, 13 підручників, 123 навч. посібники, з них 55 з грифом МОН України, понад 4,5 тис. наук. статей тощо. Від 2015 ректором ОДАБА є А. Ковров. Нині базову підготовку фахівців забезпечують 5 інститутів – Архіт.-худож. (дир. – В. Уреньов), Інж.-буд. (дир. – А. Костюк), Буд.-технол. (дир. – В. Суханов), Гідротех. будівництва та цивіл. інженерії (дир. – В. Ісаєв), Бізнесу та інформ. технологій (дир. – І. Педько); Центр підготовки фахівців для іноз. країн (декан – Т. Піщева); 34 кафедри. Напрями знань: архітектура; образотворче мистецтво; теорія розрахунку та проектування різних буд. конструкцій; технологія і організація будівництва; економіка та упр. будівництвом; технологія буд. конструкцій, виробів і матеріалів; міське будівництво і госп-во; галуз. машинобудування; будівництво та цивіл. інженерія; гідротех. будівництво, водна інженерія та водні технології; транспортні технології (на автомобіл. транспорті). У структурі – Інститут геотехніки ім. В. Голубкова (дир. – О. Новський), Бібліотека Одеської державної академії архітектури та будівництва, Центр доакадем. освіти та Центр післядиплом. освіти. На базі ОДАБА діють: Проблем. інститут сейсмостій. будівництва Академії будівництва України; спіл. лаб. з НДІ буд. конструкцій з проектування сейсмостій. будівель; 4 відділ. галуз. академій України (буд., інж., архіт. і комп'ютер. наук і систем). Кількість наук.-пед. працівників – 451 особа, з них 48 д-рів і 238 канд. н. 16; науковців мають звання засл. діяч н. і т. України, зокрема І. Барабаш, В. Вировий, Є. Клименко, А. Ковров, А. Мішутін. Друкують фахові вид.: «Вісник Одеської державної академії будівництва та архітектури», «Проблеми теорії та історії архітектури України», «Сучасні будівельні конструкції з металу і деревини»,

«Механіка та математичні моделі». ОДАБА здійснює міжнар. співробітництво з понад 30-ма закладами вищої освіти Європи.

Рекомендована література

1. Одеська державна академія будівництва та архітектури. 2015;
2. Одеська державна академія будівництва та архітектури: (1930–2020). 2020 (обидві – Одеса).

Бібліографічний опис:

Одеська державна академія будівництва і архітектури / А. В. Ковров // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-74967>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).